

Tim Gladdines

Hoe het kwam dat ik Emma
een blauw oog sloeg

δ

1

Emma zocht spoor. Officieel is het natuurlijk: Emma deed spoorzoekertje – met pijlen op de stoep en een schat aan het einde – maar mijn zin klopt beter. Echt waar. Als je spoorzoekertje gaat doen, weet je waar je aan begint. Je kiest ervoor. Emma koos niet, ze zag ineens een pijl op de stoep staan en ging die achterna. Tot ze een tweede pijl zag. Ook die ging ze achterna. Zo zocht Emma spoor. Of nog beter: pijlen. (Oké, bij die eerste pijl stond wel: **VOOR EMMA**. Dus het was niet helemaal toevallig dat ze begon te spoorzoeken.)

Het waren stoepkrijtpijlen. Blauwe, Emma's lievelingskleur. (Ze heeft drie lievelingskleuren: blauw, oranje en geel. Kleren in andere kleuren draagt ze niet. Blauw is haar allerlievelingskleur. Ik heb het geturfd.) Ze volgde de pijlen, met haar neus boven de grond. Als een hond. Emma lijkt niet op een hond, maar ze doet wel vaak als een hond. Ze vindt altijd alles leuk. Ik bedoel: als ze kon kwispelen zou ze altijd kwispelen. Ze lacht ook vaak als er niets te lachen valt.

De pijlenschrijver had zijn best gedaan. Er waren grote pijlen en kleine. Soms op de tegels, soms op een muur. Soms een beetje verstopt achter een struik. Soms een pijl naar rechts en dan meteen weer eentje naar links. Drie keer liep Emma de verkeerde kant op voordat ze de volgende pijl gevonden had. Emma geeft nooit op, maar dat wist ik toen nog niet. Op de hoek van de Tweeherenweg stond er op de stoep gekrijt: **HIER EEN LIEDJE ZINGEN. IK KAN JE HOREN!** (*Krijten* is trouwens een bijzonder woord, het betekent ook 'luid roepen van verdriet'. Het is mijn nieuwe lievelingswoord. Eerst was het *rabarber*.)

Emma keek om zich heen. En nog een keer. Haar blonde vlechten zwiepten mee. Ze giechelde achter haar hand. Toen begon ze

te zingen. Serieus. ‘Oozewiezewooze, wiezewalla, kristalla, kristooze wiezewooze, wieze wies wies wies wies.’ Ik kon mijn oren niet geloven. Emma is veertien. Ze draagt gympen met lichtjes erin. En als er op de stoep staat dat ze moet zingen, dan zingt ze. Een kinderliedje. Zo is Emma dus.

‘Heb je het gehoord?’ riep ze tegen de lege straat.

Ze straalde alsof ze een beloning had verdiend. Als ze een hond was, zou ze moozitten. De straat gaf geen antwoord.

‘Ik ga verder!’ En dat deed ze.

Linksaf en rechtsaf. Tijd genoeg. Het was zomervakantie.

Vriendinnen heeft ze niet. Ook geen reservevriendinnen.

Heel soms praat ze met dat clubje, van verderop in de straat.

Van die jongens die roken en je klemrijden met hun fiets en vragen of je groeipillen nodig hebt. Tenminste, dat doen ze bij mij. Emma lachen ze uit, maar Emma lacht altijd mee.

Alsof ze haar een goede grap vertellen.

Emma woont in een groot huis aan het einde van de straat.

Een huis dat liever een kasteel zou willen zijn. Het heeft een park als tuin en een hoge heg om alles heen. Een verboden-toegang-heg. Emma mag alleen buiten de tuin spelen als ze haar kleren niet vies maakt. Nou ja, dat zegt mijn moeder.

Maar goed, mijn moeder zegt zo veel. Overigens is Emma officieel te oud om nog te spelen, maar ze doet het toch.

Meestal alleen. (Ik ben tien, dus officieel mag ik nog twee jaar spelen. Maar ik doe liever andere dingen.)

De blauwe pijlen stonden ook op stoepranden en putdeksels.

Soms wezen ze een bochtje om. Emma raakte steeds verder van huis. Dat wist ze niet. Nou ja, als ze een beetje uit haar ogen had gekeken, had ze het wel geweten. Ze liep langs de huizen zonder ze te zien. Zonder te zien dat het vreemde huizen waren en dat ze door een vreemde buurt liep waar ze vast en zeker zou verdwalen als die pijlen er niet waren geweest.

Met spoorzoekpijlen kun je achteruit spoorzoekend altijd je eigen huis weer terugvinden. Net als Klein Duimpje, maar dat

sprookje kende Emma misschien niet. (Klein Duimpje is een held.)

Ze kwam bij het park. Ik ken dat park uit mijn hoofd, maar omdat Emma nog maar pas in onze buurt woont, dacht ik dat ze zich verwaald zou voelen. Maar ze deed helemaal niet verdwalerig. Ze huppelde. Ja, echt.

In het park rook het naar gras en bomen en schaduw.

Verderop klonk een politiesirene, maar hier op de paden was alles rustig. Er liep een hond voor zijn baasje uit, en van links kwam een hardloper aangerend. Je mag in het park niet fietsen maar op het gras zag ik toch een paar jongens crossen.

Eentje had een rode pet op.

Bij de volgende pijl stond weer iets geschreven.

In blauwe krijtletters. Emma las wat er stond.

Toen keek ze om zich heen. Daarna las ze nog een keer wat er stond, maar dit keer hardop. Misschien wilde ze horen of de woorden wel klopten.

DRIE KEER OM DE BEUK HEEN LOPEN

Er stond een extra pijltje bij, dat naar de beuk wees. Emma liep drie keer om de Noorse esdoorn. Toen keek ze weer om zich heen, alsof ze dacht dat er iets ging gebeuren. Er gebeurde niets.

Ze giechelde en liep naar de volgende pijl.

Die stuurde haar het bruggetje over. Daar stroomt een klein riviertje onderdoor, heel wild, alsof het denkt dat het een grote rivier is. De Lint, heet het. Een toepasselijke naam, vind ik. Op luchtfoto's zien rivieren er ook altijd uit als een slingerend lint. Ze slingeren altijd één kant op.

Water kan niet kiezen, want de zwaartekracht wint altijd.

(Stel, je zou aan het begin van een doolhof honderden hectoliters water naar binnen laten stromen, dan zou het vroeg of laat altijd bij de uitgang weer naar buiten komen. Zonder na te denken, zonder te kiezen. Water verdwaalt nooit.)

Midden op de brug stond weer een opdracht.

Een testopdracht, dit keer.

ZWAAI NAAR DE VISSSEN

Emma boog over de leuning en tuurde in het water. Ze zwaaide. Wie doet er nou zoiets? Zwaaien naar vissen omdat iemand schrijft dat je dat moet doen. Emma dus. Ze begon weer te huppelen. Ze huppelde het hele park door, over de paden en tussen de bomen door, en telde hardop de pijlen. Sommige mensen keken haar na. Toen kwam ze bij een bankje. **GA ZITTEN**, zeiden de blauwe krijtletters. Niet dat ze echt iets zeiden. (O nee? Nee.) Toch kunnen letters praten. (Woorden kunnen zelfs schreeuwen. Ik denk vaak na over zulke dingen, al worden andere mensen er ongedurig van. Soms staat er op een winkelruit: **ALLES MOET WEG!** Alsof het een bevel is. Dan wil ik het liefst met een kruiwagen naar binnen lopen en zeggen: ‘Gooi maar vol.’ Dat doe ik natuurlijk niet, ik ben niet gek (alleen een beetje raar). Over zulke schreeuwende woorden kan ik heel lang nadenken. Nog een voorbeeld. Een sigarettenwinkel met een etalage waarop staat: **KOOP HIER EEN WINNEND STAATSLLOT.** Dan heb ik zin om in de winkel te vragen: ‘Heeft u ook een verliezend staatslot?’)

(Hier in het dorp is een winkel en die heet Anita’s Lingerie. Ik vraag me altijd af wie de onderbroeken en bh’s van Anita zou willen kopen. Als ik een vrouw was, kocht ik liever nieuwe.) (Maar ik wil niet nadenken over vrouwenonderbroeken, want dan word ik kriegel.)

Emma ging op het bankje zitten, maar stond al snel weer op. Ze keek naar de bomen en naar het grasveld. Ze keek in de struiken achter zich. Ze keek zelfs in de prullenbak en onder de bank. Toen riep ze: ‘Hallo!’ en wachtte op een antwoord. Het park hield zijn mond. Misschien dat Emma toen iets minder vrolijk werd. Ze ging weer zitten en zuchtte een keertje diep. Ze keek op haar horloge. Toen begon ze te duimen. Echt waar. Ze zit op

de middelbare school! Misschien dacht ze dat niemand haar kon zien. Ze zat te sabbelen alsof haar duim een zuurstok was. Even was ik bang dat ze daar uren zou blijven zitten. Toen stond ze gelukkig weer op. Achter de volgende pijl aan, om de vijver heen. Naar de bloemstruiken met die leuke naam: rododendron. ‘Rooie Dendron’, zegt mijn moeder altijd. (Mijn moeder maakt altijd rare grappen.)

BUKKEN, stond er op het pad gekrijt. Emma bukte, maar ze bukte de verkeerde kant op. Ze zag het niet. Ze zag de Rooie Dendron niet. En dat daar een papieren pijl hing, tussen de takken. Een blauwe. Ik hou van pijlen. Pijlen zijn heel duidelijk. Pijlen kunnen niet liegen. Zelfs niet als iemand ze verkeerd om hangt. Dan wijzen ze gewoon ergens anders naartoe.

En waar wees deze pijl in de rododendron naartoe?
Naar een kadootje. Een teddybeer. Prachtig mooi ingepakt, zou mijn oma zeggen, met strik en al. Geen nieuwe teddybeer, maar een oude. Eentje met versleten oren, eentje waarvan Emma misschien zou gaan smelten. Maar Emma keek niet goed. Er hing nog wel een kaartje aan de nek van de teddybeer. Dat dus niet gelezen werd. En dus smolt Emma niet. (Dat krijg je ervan, als je een kadootje niet uitpakt. Je weet nooit wat je mist.)
‘Hallo!’ riep Emma weer. Niemand gaf antwoord.
Alleen de vogels.
‘Ik buk!’ riep Emma toen. ‘Ik bu-huk!’
Er vloog een eend op van het water.
De vijver rimpelde.
Toen had Emma geen zin meer om te bukken, denk ik. Ze stond op en liep verder. Ze zong een liedje, een liedje zonder woorden. Het was eigenlijk meer hummen dan zingen.

Emma stond stil. Ze zag geen pijlen meer. Die waren er ook niet, want de kadopijl was de laatste. Als ze het kadootje nou had uitgepakt en het kaartje aan de nek van de teddybeer had

gelezen... Maar nee dus. Ze draaide zich om, keek links en rechts, riep nog eens: 'Hallo' en begon toen omgekeerd naar huis te spoorzoeken. Zij kende Klein Duimpje dus ook.

(Maar slim kun je Emma niet noemen. Of ze kan niet goed zoeken. Emma is ouder dan ik, dus officieel zou ze een stuk slimmer moeten zijn, maar dat is niet zo.

Als je op je veertiende niet goed kunt spoorzoeken, ben je behoorlijk onnozel.)

(Trouwens, je kunt ook in je eentje spoorzoekertje doen.

Dan kijk je bijvoorbeeld naar een boom, en dan zie je zogenaamd een speciale tak en dan wijst die tak linksaf en dan ga je dus linksaf. Tot je weer iets ziet dat ergens naartoe wijst. Een verkeersbord. Een straatnaambord. De wapperende vlag van een winkel. Het steeltje van een afgefallen blad. Kan wel een tijdje duren dat spel, je weet van tevoren niet wanneer het afgelopen is. Maar je mag wel zelf kiezen wat de schat aan het einde is. Dat kan van alles zijn. Een vuilniszak. Een fiets. Een putdeksel. Als je maar doet alsof je blij bent dat je het hebt gevonden.)

(Variatie twee: iemand achtervolgen. Zomaar iemand.

Dan ben je een geheim agent die stiekem een verdacht persoon achtervolgt. Als die persoon jou ziet, ben je af. Kan lang duren, want sommige mensen moeten ver lopen of fietsen voor ze eindelijk zijn waar ze moeten zijn. Zelf heb ik variatie twee al een tijd niet meer gedaan.)

Dit stond er op het kaartje aan het touwtje om de nek van de ingepakte teddybeer in de Rooie Dendronstruik:

Uitnodiging

Wat: feestje

Waarom: zomaar

Waar: Oranje Nassaustraat 7

Wanneer: nu

Wie: ik

(Je wordt ook weer thuisgebracht)

2

Ik ben niet begonnen bij het begin. Dit is het begin: Emma ging verhuizen. Ze kwam bij ons in de straat wonen, een paar maanden geleden. Er werden vijf vrachtwagens vol inboedel uitgeladen. Ik kon niet zien waaruit die inboedel precies bestond, want overal zaten dekens en lakens omheen. Alles werd de parktuin in gedragen. Door mannen in blauwe overalls. Wat er in de tuin gebeurde kon ik ook niet zien, omdat de verboden-toegang-heg te hoog was.

De eerste keer dat ik Emma op straat zag, was ze aan het tennissen. Ze droeg echte tenniskleren en had een zweetbandje om haar pols. De bal zat aan een elastiek en het elastiek zat aan een blok. Als ze sloeg, vloog de bal weg in een boog, stuiterde met grote vaart terug en dan was Emma meteen weer aan de beurt om te slaan. Ze kon het heel goed, ik denk dat ze vaker heeft getennist.

Emma zit bij Kelly in de klas. (Kelly is mijn buurmeisje, zo'n meisje met mascara en laarsjes en een jas met een bontkraag. Nepbont natuurlijk. Zo'n meisje dat eruitziet als honderden andere meisjes. Je kan veel over Emma zeggen, maar niet dat ze eruitziet als iedereen.) Emma is op de basisschool een keer blijven zitten, waardoor ze ouder is dan de rest. Mijn moeder zegt dat ze eigenlijk speciaal onderwijs nodig heeft, maar dat Emma's moeder dat niet wil. Vmbo vindt ze beter voor haar. (Mijn moeder weet heel veel over andere mensen. Of... dat denkt ze. Over mij weet ze gelukkig niet zo veel.) Emma speelt altijd alleen. Dat is niet het gekste. Opvallender is: ze heeft borsten. Ik bedoel, opvallende borsten. De jongens in mijn klas beginnen meteen te joelen en elkaar aan te stoten als er een meisje met borsten langsloopt. Die meisjes doen dan alsof ze het niet merken, of ze blozen, of ze worden boos. (Meestal het eerste.) Ik vind het stom om naar borsten te kijken want daar word ik kriegel van, maar de borsten van Emma kun je niet níét zien. Als ze touwtje springt, wippen ze op en neer.

Mijn moeder zegt dat Emma's familie miljonair is. Anders hadden ze dat kasteelhuis niet kunnen kopen. (Als ik miljonair was, zou ik heel veel boeken kopen en een snelle computer. De computer die bij ons in de huiskamer staat is bejaard. Ik mag maar een half uur per dag internetten, en iets opzoeken duurt uren. Ook zou ik ergens een doolhof laten bouwen, van steen of hekken, of schuttingen. Een doolhof dat ik zelf ontworpen heb. De vraag is alleen: welk doolhof zal ik kiezen? Ik heb een hele map vol, en de muren op mijn kamer zijn ermee behangen. Het blauwe, ronde doolhof vind ik het beste dat ik ooit heb gemaakt, want rond is heel moeilijk. Daarvoor kun je namelijk geen ruitjespapier gebruiken. Ik kan niet zo goed tekenen, want mijn hand doet nooit wat ik wil. Daarom is ruitjespapier zo handig. Van papa kreeg ik vorig jaar een map met grote vellen oranje ruitjespapier: het mooiste kado dat ik ooit heb gekregen, ik was niet eens jarig, en het was niet eens ingepakt. Papa had die map bij zijn baas in een kast zien liggen en voor mij meegenomen. De meeste doolhoven die ik op dat papier teken, zijn rechthoekig en oranje. Maar dat ronde doolhof heb ik op een blanco vel gemaakt. Met blauwe pen. Uit de losse pols. Je moet van buiten naar het midden, en het ziet eruit als een nest opgerolde slangen. In de bieb hebben ze één boek over doolhoven, echte doolhoven, meestal van hekken. Die staan vaak in oude paleistuinen. Soms ligt er een labyrint op de vloer van een kerk, een patroon van ingelegde tegeltjes. Het grootste doolhof ter wereld is het *Labirinto della Masone*, in Italië. Daar zou ik wel een keer naartoe willen. Het is gemaakt van grote bamboeplanten en het lijkt me fantastisch om erdoorheen te lopen.)

Waar was ik.

(Misschien dat Emma, als haar familie echt miljonair is, elke dag kadootjes krijgt. Een kadootje bij het ontbijt, een kadootje bij de lunch (dure mensen zeggen 'lunch' in plaats van 'middageten') en een kadootje bij het diner ('avondeten', zeggen wij thuis).